

विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या अर्जित/अर्धवेतनी र
राख सममूल्य रकमेवर व्याज देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन,

वित्त विभाग,

शासन निर्णय, क्रमांक: अरजा 2496/20/सेवा-9,
मंत्रालय, मुंबई 400 032, दिनांक 20 जून, 1996.

- पहा :-** (1) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: पीईएन 1083/सीआर 1296/83/एसईआर-4, दिनांक 1 ऑक्टोबर, 1984.
- (2) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: वेआशि 1287/389/87/सेवा-10, दिनांक 11 ऑक्टोबर, 1988.
- (3) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: अरजा 2492/26/सेवा-9, दिनांक 3 नोव्हेंबर, 1992.
- (4) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: अरजा 2493/57/सेवा-9, दिनांक 7 मे, 1994.
- (5) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: अरजा 2495/12/सेवा-9, दिनांक 30 मार्च, 1995.
- (6) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: अरजा 2495/39/सेवा-9, दिनांक 30 नोव्हेंबर, 1995.

शासन निर्णय

महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, 1981 च उपरोक्त उद्धृत करण्यात आलेल्या शासन निर्णयांमधील तरतुदीनुसार नियत वयमानानंतर/स्वेच्छने/पुढतपूर्व/रुग्णतेने सेवानिवृत्त होणा-या त्याचप्रमाणे, राजीनामा दिलेल्या/पुनर्नियुक्तीचा कालावधी समाप्त झालेल्या/नोटिशीद्वारे अथवा नोटिशीच्या बदल्यात वेतन व भत्ते देऊन अथवा नियुक्तीच्या अटी व शर्तीनुसार सेवा समाप्त करण्यात आलेल्या आणि सेवेत असताना मृत्यु पावलेल्या शासकीय कर्मचा-यांच्या प्रकरणी त्यांच्या सेवा-निवृत्तिच्या/सेवासमाप्तीच्या/मृत्युच्या दिनांकाला शिल्लक असलेल्या यथास्थिती अर्जित/अर्धवेतनी रजेच्या संबंधातील रजा वेतनाची रोख सममूल्य रक्कम देण्यात येते. अर्जित/अर्धवेतनी रजेची परिगणना करण्याची विद्यमान पध्दती आता सुलभ करण्यात आलेली असल्यामुळे महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, 1981 च्या नियम 68 (5) खालील टीप 2 मध्ये विहित करण्यात आलेल्या कार्यपध्दतीचा काटेकोरपणे अवलंब केल्यास, संबंधित शासकीय कर्मचा-याला त्याच्या खात्यावर शिल्लक असलेल्या अर्जित/अर्धवेतनी रजेच्या संबंधातील रजा वेतनाची सममूल्य रोख रक्कम त्याच्या सेवानिवृत्तिच्या/सेवासमाप्तीच्या/मृत्युच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या आत मिळण्याचा कोणतीही अडचण येऊ नये. तथापि, नियमातील तरतुदींचे/आदेशांचे काटेकोरपणे पालन होत नसल्यामुळे शिल्लक अर्जित/अर्धवेतनी रजेच्या संबंधातील रजा वेतनाची सममूल्य रोख रक्कम मिळण्यास अवाजवी विलंब होत असल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आलेले आहे. म्हणून विलंबाने प्रदान करण्यात येणा-या अर्जित/अर्धवेतनी रजेच्या संबंधातील रजा वेतनाच्या सममूल्य रोख रकमेवर व्याज देण्यासंबंधातील प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. यासंबंधात शासनाने आता खाली निर्देशिल्याप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

- (1) शिल्लक अर्जित/अर्धवेतनी रजेच्या संबंधातील रजा वेतनाच्या सममूल्य रोख रकमेच्या प्रदानासाठी झालेला विलंब प्रशासकीय कारणास्तव/प्रशासनिक चुकीमुळे किंवा संबंधित कर्मचा-यांच्या नियंत्रणाबाहेरील कारणामुळे झालेला आहे असे स्पष्टपणे प्रस्थापित होत असेल अशा प्रकरणी विलंबाच्या कालावधीसाठी व्याज देण्यात येईल.

(2) व्याज प्रदानासाठी विलंबाचा कालावधी --

- (अ) नियमित प्रकरणी (विभागीय चौकशीची प्रकरणे वगळून) शासकीय कर्मचा-यांच्या सेवानिवृत्तिच्या/सेवा समाप्तीच्या/मृत्युच्या दिनांकापासून, एक महिन्यांनंतरचा असेल.
- (ब) निलंबनाधीन असताना नियत वयमानानुसार सेवानिवृत्त झालेल्या व अर्जित/अर्धवेतनी रजेच्या संबंधातील रजा वेतनाची सममूल्य रोख रक्कम रोखून ठेवण्यात आली आहे अशा प्रकरणी -

- (i) संबंधित कर्मचा-याची विभागीय चौकशीअंती पूर्णपणे निर्दोष मुक्तता झाली असल्यास व त्याचे निलंबन असमर्थनीय ठरविण्यात आले असल्यास त्याच्या सेवानिवृत्तिच्या दिनांकापासून एक महिन्यांनंतरचा असेल.
- (ii) संबंधित कर्मचारी दोषी ठरता असल्यास व त्याचे निलंबन समर्थनीय ठरविण्यात आले असल्यास विभागीय चौकशीसंबंधातील अंतिम आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्यांनंतरचा असेल.
- (iii) विभागीय चौकशी सुरू असताना मृत्यु पावलेल्या कर्मचा-यांच्या प्रकरणी विभागीय चौकशी संपुष्टात आणणा-या आदेशाच्या दिनांकापासून एक महिन्यांनंतरचा असेल.

(3) विलंबाच्या कालावधीसाठी सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीच्या ठेवीवर लागू असलेल्या व्याज दराप्रमाणे व्याज देण्यात यावे. (सध्या हा दर वार्षिक 12% वाढक चक्रवादीने आहे).

(4) व्याज प्रदानाच्या प्रत्येक प्रकरणावर संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग स्वाधिकारे विचार करील आणि रोख सममूल्य प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासकीय कारणास्तव झालेला आहे याबाबत दल खाली पटल्यावर व्याजाचे प्रदान करील.

(5) व्याज द्यावयाचे आहे अशा सर्व प्रकरणी विलंबाची जबाबदारी निश्चित करून, संबंधित जबाबदार कर्मचा-यावर (अधिकारी धरून) शिस्तभागाची कारवाई स्वतंत्रपणे करण्यात यावी. मात्र अशी कारवाई पूर्ण होईपर्यंत व्याजाचे प्रदान रोखून ठेवण्यात येऊ नये.

(6) शिस्तभागाची कारवाई वेळेवर आणि योग्य रितीने होत आहे याची खातरजमा करून मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी या शासन निर्णयाच्या सोबत जोडलेल्या विहित नमुन्यात तिगाही अहवाल वित्त विभागाकडे पाठवावा.

2. हे आदेश दिनांक 1 एप्रिल, 1996 पासून अमलात येतील. या दिनांकापूर्वी सेवानिवृत्त/सेवा समाप्त झालेल्या किंवा सेवेत असताना मृत्यु पावलेल्या शासकीय कर्मचा-यांच्या प्रकरणी शिल्लक अर्जित/अर्धवेतनी रजेच्या संबंधात रजा वेतनाच्या सममूल्य रोख रकमेच्या प्रदानासाठी, सेवानिवृत्तिच्या/सेवा समाप्तीच्या/मृत्युच्या दिनांकापासून एक महिन्यापेक्षा जास्त विलंब झाला असल्यास व दिनांक 1 एप्रिल, 1996 पर्यंत रजेच्या रोख सममूल्याचे प्रदान करण्यात आले नसेल अशा प्रकरणी देखील हे आदेश लागू राहतील. तथापि, व्याजाचे प्रदान, सेवानिवृत्तिच्या/सेवा समाप्तीच्या/मृत्युच्या दिनांकापासून एक महिन्यांनंतरचा दिनांक किंवा 1 एप्रिल, 1996 या पैकी जो नंतरचा दिनांक असेल, त्या दिनांकापासून देय राहील.

3. याबाबत होणा-या खर्च, रजेचे रोख सममूल्य ज्या लेखा शीर्षाखाली खर्ची घालण्यात येते त्या लेखा शीर्षाखाली खर्ची घालण्यात यावा व त्याखाली मंजूर केलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

4. महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, 1981 मधील यासंबंधीच्या तरतुदींमध्ये या शासन निर्णयाच्या तरतुदीपुरती सुधारणा करण्यात आली असे मानण्यात यावे. उपरोक्त नियमात यथावकाश रितसर सुधारणा करण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

वसन्त चौधरी,
शासनाचे अवर सचिव.

प्राप्ते.

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-1, महाराष्ट्र, मुंबई (80 प्रती),
महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-1, महाराष्ट्र, मुंबई, (80 प्रती),
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-2, महाराष्ट्र, नागपूर (40 प्रती),
महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-2, महाराष्ट्र, नागपूर (40 प्रती),
संचालक, लेखा व कोभागारे, मुंबई,
अधिरान व लेखा अधिकारी, मुंबई (40 प्रती),
निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई (5 प्रती),
मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई,
राज्यपालांचे सचिव,
मुख्य मंत्र्यांचे व उप मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव,
सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

- * प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- * प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- * प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
- * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
मंत्रालयीन सर्व विभाग,
मंत्रालयाच्या निरनिराळ्या विभागांच्या अधीन असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख,
वित्त विभागातील सर्व कायसिने (ग्रंथपाल 5 प्रती),
निवड नस्ती, कार्यासन सेवा-9.

* पत्राक्षरे.

(शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: अजा 2496/20/सेवा-9, दिनांक 20 जून 1996 चे जोडपत्र.)

वि व र ण प त्र

विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या अर्जित/अर्धवेतनी रजेच्या रोख सममूल्य रकमेवर मंजूर करण्यात आलेल्या व्याजाचा तपशील दर्शविणारे तिमाही विवरणपत्र.

विभागाचे नाव :-

* 31 मार्च, * 30 जून, * 30 सप्टेंबर, * 31 डिसेंबर अखेरीस संपणा-या तिमाहीचे विवरणपत्र.

अ. क्र.	सेवानिवृत्त/सेवा म्मान्न झालेल्या/ मृत्यु पावलेल्या शासकीय कर्मचा-याचे नाव.	पदनाम	सेवानिवृत्तिचा/ सेवासमाप्तीचा/ मृत्युचा दिनांक	अर्जित/ अर्धवेतनी रजेचे रोख सममूल्य प्रत्यक्ष प्रदान करण्यात आलेला दिनांक.	व्याज प्रदान करण्यात आलेला कालावधी	प्रदान करण्यात आलेल्या व्याजाची रक्कम.	विलंबासाठी जबाबदार असलेल्या कर्मचा-याचे नाव व पदनाम	विलंबासाठी जबाबदार असलेल्या कर्मचा-याचे नाव व पदनाम	अभिप्राय
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

=====

* लागू नसलेले खोडवे.